

Hieronim Chojnacki

Główne wartości "Dzienników" Żeromskiego, Jerzy Kądziela, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 196

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KĄDZIELA Jerzy: Główne wartości "Dzienników" Żeromskiego. "Pamiętnik Literacki" 1976 z. 1 s. 15-32.

"Dzienniki" S. Żeromskiego można odczytywać dwojako: pod kątem poznawczym i pod kątem estetycznym. Z poznawczo-dokumentarnego punktu widzenia są świadectwem danym przez pisarza własnej epoki, i bardziej jeszcze - dokumentem jego osobistego rozwoju, ujawniającym nie tylko realia biograficzne, ale przede wszystkim przemiany światopoglądowe i rozwój świadomości estetycznej. Przy drugim zaś sposobie odczytania "Dzienniki" prezentują się jako "powieść osobista", której narrator świadomie demonstruje "postawę autokreacyjną". Wyłania się z tej powieści sylwetka bohatera nowoczesnego - niejednoznacznego, pełnego sprzeczności myślowych i emocjonalnych, będącego zarazem artystyczną antycypacją późniejszych powieści współczesnych Żeromskiego: "Ludzi bezdomnych", "Dziejów grzechu", "Urody życia" i in.

BP/61/39

H.Ch.

/II/ KŁOSKOWSKA Antonina: Potoczny odbiór literatury na przykładzie utworów Żeromskiego. "Pamiętnik Literacki" 1976 z. 1 s. 65-91.

Omówienie "potocznej" recepcji Żeromskiego w oparciu o masowe badania sondażowe nad czytelnictwem (lata sześćdziesiąte i siedemdziesiąte). W odpowiedziach respondentów mieszkających w miastach pisarz ten pojawia się na 2-4 miejscu w skali ulubionych autorów. Popularniejszy jest przy tym wśród kobiet niż wśród mężczyzn; w środowiskach miejskich, a zwłaszcza wielkomiejskich, czytany jest częściej niż na wsi. Równocześnie zaś znajomość jego utworów jest znikoma i ściśle zależna od pulapu wykształcenia. Stopień zaangażowania emocjonalnego wobec twórczości pisarza nie wiąże się z poziomem wykształcenia czytelników. Jest dziś Żeromski wartością raczej "uznawaną" niż "odczuwaną".

BP/61/40

M.P.